

Postala sem gospodična Matilda Trpežnik

»No, Hana. Razmišljali smo, veš ... Mislimo, da bi ti bila zelo dobra gospodična učiteljica!« so mi rekli v muzeju.

In kaj sem rekla v odgovor? »No, ja, ne vem. Bomo videli, ko pride čas za to. Ne vem, če sem jaz prava ...«

Oktobra 2018 pa sem se med odlično profesionalno igralsko zasedbo SŠM znašla še jaz. Postala sem Matilda Trpežnik, najnovejša gospodična učiteljica v Slovenskem šolskem muzeju. Najmanjša in najmlajša. No, pa najbolj drobna in najbolj glasna tudi.

Preden sem prvič stopila pred največje kritike našega dela – otroke –, sem pred vrati dvakrat globoko vdihnila, si rekla: »Zmoreš!« ter vstopila v razred. Pred mano so sedeli desetletni otroci, polni pričakovanja in strahu. Pa moram reči, da niso bili edini prestrašeni v tej naši šolski izbi. Pod mojim dolgim črnim krilom so se noge tresle kot šiba na vodi. Kreda v roki kar ni hotela pisati lepo. Hkrati pa sem morala delovati kot najbolj hladna in nedostopna oseba na svetu, ki se konstantno razburja na otroke in jih kaznuje. Ti otroci so takrat mislili, da samo njih učim novih stvari v življenju. Niso pa vedeli, da sem v bistvu sama sebe naučila dveh najpomembnejših stvari v življenju: poguma in iznajdljivosti.

Še dandanes globoko vdihnem, preden vstopim v *najbolj strašno učilnico na svetu*. Ne zato, ker bi se bala ali bi se mi kolena tresla kot takrat pri prvi učni uri. Sploh ne. To je postal nekakšen moj ritual, pri katerem pustim razigrano in mlado študentko Hano nekje pred vrati. V učilnico pa vstopim kot stroga in neizprosna učiteljica v letu 1930, ki bo učence naučila predvsem discipline in pameti. Saj veste, kako rečejo: »Palica še nikomur ni kosti zlomila, je pa marsikoga pametnega naredila!« No, Matilda Trpežnik se tega kar drži.

Vsaka učna ura je drugačna, čeprav je moj scenarij za vsako enak. Vse je odvisno od skupine, ki te pričakuje v klopeh. Včasih ima Matilda opravka z nemogočimi učenci, včasih z neposlušnimi, včasih z izjemno pogumnimi – lahko si mislite, da so takšni otroci več v oslovski klopi ali na koruzi kot v šolskih klopeh. Zna se tudi zgoditi, da ima tako dobro skupino, da jih ima komaj za kaj kaznovati. Zdaj vam je lahko jasno, zakaj torej globoko vdihnem vsakič, preden vstopim in se v popolnosti prelevim iz Hane v Matildo – ker nikoli ne veš, kdo te čaka za tistimi belimi vrati, in nikoli ne veš, kako pogumen in iznajdljiv moraš biti, da lahko uspešno zaključiš učno uro.

Kot sem že omenila, otroci pod pritiskom gospodične učiteljice reagirajo vsak po svoje, prav zato je vsaka učna ura posebna. Tako je otrok na vprašanje, če se kdo imenuje na črko *i* v šolski izbi, ponosno odgovoril: »Gospodična učiteljica, na *i* se imenuje Ivan Cankar!« Spet drugič, ko sem spraševala po domači živali na črko *o*, mi je desetletni fant jasno in glasno odgovoril: »Gospodična učiteljica,

*"Ti, fantič, imenuj eno žival na o." "Odojek, gospodična učiteljica."
(SŠM, fototeka, foto: Urška Boljkovac).*

žival na o je odojek!« No, kako naj bo človek jezen na tak odgovor, ko bi se temu še sama najraje nasmejala. To je samo drobec vsega, kar se dogaja za temi velikimi belimi vrati, samo drobec vsega tistega, kar se dogaja v šolski izbi po vstopu gospodične učiteljice.

Sploh najboljša dogodivščina je zagotovo bila, ko sem med odmorom jedla sadje, pa so me otroci, ki so ravno prihajali z učne ure, videli. Tako sem slišala dva otroka, ki sta strmela vame in z začudenjem prišla do odgovora: »Joj, poglej, tudi gospodična učiteljica je, očitno ne živi od zlobe, a veš?«

Po enem letu učiteljevanja lahko jasno in glasno rečem – to je najboljšo možno delo na svetu! Stati pred množico otrok in videti občudovanje v očeh teh mladih nadobudnežev, nekaj nekoga naučiti in hkrati vedeti, da delaš nekaj pomembnega za zgodovino muzeja. Izjemno sem vesela, da so mi zaposleni zaupali tako veliko nalogo in mi s tem omogočili biti del tako pomembnega kolektiva in muzeja, kot je Slovenski šolski muzej.

Hvala in vse najboljše v prihodnje, SŠM! V čast mi je!

Hana Čosić, gospodična učiteljica *Matilda Trpežnik*
(učne ure Lepopis, Stara šola za najmlajše in Učna ura za tujce)